

לדעת ר' יוחנן, שנוי הדבר במחלוקת ר' מאיר ור' יהודה אם 'שינוי' קונה לו. (ובני מערבא חלקו על כך, שכיון שאינו שלוחו בדבר זה, לא נקנתה הסחורה למשלח).
 ולדעת ר' אלעזר, גם לר' מאיר אין זה נחשב שינוי מדעת המשלח, כיון שעכ"פ הרוויח בעסקו. ולכן חולקים ברווחים כפי שסיכמו מלכתחילה.

קסב. ראובן נתן מעות לשמעון שיביא לו בהם פירות, והלך שמעון ומכר את הפירות ללוי – האם זכאי ראובן ליטול את דמי הפירות כפי מחירם עתה, ביוקר, או אינו רשאי אלא ליטול כפי מה שנתן? (קג).

אם כבר זכה בפירות בקנין, ולאחר שנתייקרו מכרם שמעון, נוטל את המחיר היקר. ואם לא קנאם, אלא שנתן לו מעות מראש באמנה – אסור לו ליטול דמים כמחיר היוקר, שנראה כרבית. ואולם אם כששמעון מכרם ללוי, אמר לו שפירות של ראובן הוא מוכר לו – הרי אותם דמים ששילם (שהם כפי מחיר היקר) של ראובן הם.

קסג. למסקנת הסוגיא, מה דין חיוב התשלומין במקרים דלהלן? (פרט הדין בכל אחד, באופן שכפר ונשבע לשקר ואח"כ הודה, ובאופן שלא נשבע):
 א. לקח מאחד מחמשה בני אדם ואינו יודע מאיזה.
 ב. גזל מאחד מחמשה בני אדם ואינו יודע מאיזה.
 ג. גזל שוה פרוטה והלך הנגזל למקום רחוק. (קג-קד).

א. ישנה דעת תנאים אחת שנחלקו בדבר ר' טרפון ור' עקיבא, אם מניח דמים ביניהם ומסתלק (כך מבואר ב'מעשה דחסדי אחד', וביבמות קיב:). ודעת ר' שמעון בן אלעזר, שלא נחלקו על כך שמניח ומסתלק. (ואף לצאת ידי שמים אינו חייב. תוס' כאן. וע' רמב"ם מכירה כב; תוס' ב"מ לו:).
 ואם נשבע לשקר והודה – דינו כגזילה (ע' סעיף ב).

ב. לר"ט – מניח גזילה ומסתלק (ולא שיניח ביניהם שיקחנה, אלא יניח עד שיתברר הדבר – ב"מ לו:), בין נשבע בין לא נשבע, אלא שאינו יוצא ידי שמים עד שישב לנגזל האמיתי (ע' רש"י ומהרש"א), ולר"ע – בין נשבע בין לא נשבע חייב להשיב לכל אחד ואחד (אלא שאם נשבע חייב מדין התורה, ואם לא נשבע, משמע בגמרא שחייב מקנס חכמים).

ג. אם לא נשבע לשקר – אין צורך להוליכו אחריו למדי, ואם נשבע לשקר, אינו מתכפר לו עד שיבוא לידו. (בין לר"ט בין לר"ע – רש"י. וממהרש"א מבואר שאפילו לצאת ידי שמים אינו חייב ללא שבועה, דהוי כפקדון).

קסד. אדם שנשלח להחזיר חוב לבעליו, באלו מן המקרים דלהלן פקעה האחריות מאותו שנשתלח אליו (הלוה, השואל, הגזול וכ"ו) ובאלו לא פקעה אחריותו?

א. שלחו ללא עדים.

ב. שלחו בפני בעדים.

ג. לא שלחו ממש, אלא ביקש שימציא את עצמו לאותו אדם, כדי שישלחנו הוא.

ד. נתן לו אגרת שעליו מופיע חותמו (דיוקני').

ה. עדים חתומים על אותה אגרת. (קד)

א. לא נפקעה אחריות המשלח.

ב. לרב חסדא – נפקעה אחריותו, ולרבה – לא נפקעה.

ג-ד. לא נפקעה האחריות מהמשלח.

ה. לשמואל – לא נפקעה האחריות, ולר' יוחנן – נפקעה.

קסה. מהן שלש ההוכחות המוזכרות בסוגיא, לכך ש'חומשא – ממונא'. (קד:)

מכך שהוצרך התנא לומר שאינו חייב לילך אחריו למדי, משמע שממון של חברו הוא שמונח בידו (רש"י. וי"מ באופן אחר); מכך שאם נשבע על החומש – נותן חומש על החומש; וכן מדברי הברייתא שיורשים חייבים בקרן וחומש של אביהם.